

Balltorp och Sisjös skjutfält

□ För några veckor sedan förkunnade G-P "Sisjöns skjutfält spräcker Mölndals byggnadsplaner?" Uttalandena i artikeln skapar givetvis undran, inte minst bland dem som väntar på att få en bra bostad i ett vackert område.

Eftersom byggnadsnämnden har ett direkt ansvar för planeringen kan jag inte underlåta att nämna något om vad vi i ledningsgruppen för Balltorp fått uppleva i samband med planeringen samt beröra några tendenser i tiden, som gäller all planering.

Redan när planeringen av det stora -bostadsområdet Balltorp, då avsett för cirka 25 000 invånare, påbörjades, för mer än 10 år sedan, var alla medvetna om att Sisjöns skjutfält på sikt måste flyttas till annan plats, om kontakterna mellan bostadsområdena i Askim—Balltorp och intilliggande friområden i Sandsjöbacka skulle fungera bra. Utvecklingen i regionen var då fortfarande positiv och expansiv. Efter kommunsammanslagningen vid årsskiftet 1970/71 lades balltorpsplaneringen "på is" några år. Både politiker och tjänstemän hade fullt upp att göra med att sätta sig in i och ta vara på det de gamla kommunerna Källered och Lindarna redan startat upp.

När arbetet med revideringen av Mölndals generalplan startades 1972/73 kunde vi som deltog i arbetet konstatera att befolkningstillväxten i göteborgsregionen syntes plana ut. Reaktionen mot de stora opersonliga hyreskomplexen hade också infunnet sig.

□ Färre lägenheter

Även om Mölndal aldrig hängett sig åt byggande av sterila och omänskliga höghus fann ledningsgruppen det lämpligt att föreslå att den totala exploateringen i Balltorp skulle minska ner till cirka 6 000 lägenheter, vilka kan inrymma omkring 15 000 invånare. På så sätt kan vacker natur sparas och hushöjderna ändå hållas nere. Det innebär en reduktion med nästan 4 000 lägenheter i förhållande till tidigare program.

Fullmäktige antog förslag till generalplan 1974 vari uttalas att Si-sjöns skjutfält på sikt måste flyttas. Med generalplanen som bas började dispositionsplanarbetet för Balltorp 1976. Det gällde inledningsvis att bestämma vilka områden som skall bebyggas, hur tillfartslederna skall dras, var

vatten, avlopp, värmeförsörjning skall förläggas och mycket annat. Även utbyggnadsordningen studerades, varvid man kom fram till, att utbyggnad från öster och norr var det tekniskt, ekonomiskt och trivselmässigt riktiga. Fortlöpande har det varit kontakter både under generalplane- och dispositionsplaneskedet med alla både statliga och kommunala organ. Önskvärt var ju att i ett tidigt skede få fram synpunkter på det pågående arbetet.

D Svaga argument

Med den för kommunen aktuella utbyggnadstakten skulle delar av skjutfältsområdet behöva tas i anspråk om 15-20 år. En flyttning skulle alltså kunna ske utan hets. Argumenten för att behålla skjutfältet var svaga.

I all planering finns det partsintressen som på olika sätt försöker hävda sig. Vår uppgift som politiker är att lyssna på olika parter och sedan väga samman önskemålen till ett för flertalet medborgare så gott resultat som möjligt. Det är inte alltid den som skriker högst och mest eller har de bästa resurserna för att hävda sin åsikt som skall få sin vilja igenom. Det gäller att göra totalekonomiska överväganden och använda förnuft vid besluten.

□ "Gerillakrig"

I fallet Balltorp har naturligt nog de militära myndigheterna aldrig varit tilltalade av att kommunerna önskat flytta skjutfältet. Den militära konservatismen mot förändringar är ju välkänd. De militära myndigheterna har hela tiden bedrivit "gerillakrig" mot balltorpsplaneringen.

Mölnadal har hela tiden hållit fast vid målsättningen, att Sisjöns skjutfält på sikt bör flyttas, även om det inte brådskar. Det borde inte vara särskilt svårt att i regionen finna ett nytt skjutfält med motsvarande storlek,

III Vankelmod

Göteborg har, uppenbarligen efter hot eller/och påtryckningar för tillfället fått ge vika i uppfattningen att skjutfältet bör flyttas. Det framgår av kommunöversikten för Göteborg. De militära myndigheterna har tydligen ställt ultimatum: Markera skjutfältet på det sätt vi vill, annars flyttar vi bort förband från Göteborg. I nuläget har sålunda militära myndigheter ett litet övertag på grund av konjunkturläget, vilket gjort vissa länsstyrelsetjänstemän vankelmodiga. De vill nu, trots att skjutfältet endast till en del berör balltorpsbebyggelsen i sydväst bromsa hela utbyggnaden.

I ett kärvt sysselsättningsläge, som för närvarande gäller det att skapa nya arbetstillfällen och stimulera näringslivet i stället för att med byråkratiska påfund förhålla en väl,

genomtänkt planläggning och byggstart. Tiden är nog mogen för många i offentlig tjänst att börja

nar samhället i stort och om den står i rimlig proportion till kostnaden.

I nuvarande dystra arbetsmarknadsläge är det säkert ingen som vill plocka bort arbetstillfällen. Men det får inte hindra en vettig planering på längre sikt. Statliga myndigheter vill gärna gentemot kommunerna vara övermänniskor och det försvårar saktidssamtalen vid planeringen samt fördröjer och försenar den alldeles i onödan.

Frågan om nytt skjutfältläge borde kunna utredas på lokal nivå och sedan föras upp till riksdagen, som i detta fall beslutar om flyttningen. Det bör kunna ske parallellt med utbyggnad av östra och norra Balltorp utan "bullenstörningar".

Den fysiska planeringen och utbyggnaden av dagens och morgondagens samhälle måste ha ett högt tempo om hyreskostnaderna skall bli rimliga. Redan i dag är det många som har svårt att orka med att betala hyran. — Kanske en tankeställare för alla dem som gör negativa insatser i planeringsprocessen.

Bengt Olof Nelsen